

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Актуальні питання українського
права та державотворення»

Кафедра історії держави та права

Статус дисципліни: вибіркова дисципліна професійної підготовки
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти: доктор філософії
Форми здобуття вищої освіти: денна і заочна форми
Мова викладання: українська
Навчальний рік: перший
Форма підсумкового контролю: екзамен

Володимир Щербатюк –

доктор історичних наук, професор,
професор кафедри історії держави та права;
профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=c8IxdzoAAAAJ&hl=uk>

Контактний телефон: 067-4505-20-32

Електронна адреса: vytoki@ukr.net

Розклад навчальних занять: згідно розкладу освітнього процесу

Консультації:

Очні:

(відповідно до окремого графіка кафедри)

Онлайн: електронною поштою

k002@naiau.kiev.ua,

пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/enrol/index.php?id=2451>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни.

- здобуття аспірантами та ад'юнктами знань з історії становлення та розвитку української державності і права;
- в ході підготовки фахівців ступеня вищої освіти доктор філософії формування у них чітких методологічних та теоретико-концептуальних засад в осмисленні основних тенденцій, закономірностей та особливостей процесу розвитку української держави та права.

Тривалість.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	Денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	КСФ	д/б	КСФ

Кількість кредитів ECTS – 6	Рік підготовки			
	1-й	1-й	1-й	1-й
	Семестр			
	1-й	1-й	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 180	Лекції			
	20	20	8*	8*
	Семінарські			
	20	20	8	8
	Практичні			
	20	20	6	6
	Самостійна робота			
120	120	158	158	

Форми та методи навчання.

Застосовуються денна і заочна форми навчання. Для найкращого засвоєння навчальної дисципліни «Актуальні питання українського права та державності» рекомендується використовувати такі методи навчання:

- частково-пошуковий,
- пояснювально-ілюстративний,
- аналіз конкретних ситуацій,
- метод вправ,
- демонстрація,
- ілюстрація,
- логічні методи навчання.

Система поточного контролю. Під час проведення навчальних занять з курсу «Актуальні питання українського права та державності» використовуються такі форми і методи поточного контролю:

- усне опитування: індивідуальне, фронтальне, групове;
- письмовий контроль: виконання текстових завдань, написання рефератів, доповідей тощо;
- тестовий контроль.

Система підсумкового контролю. За умови виконання визначеного навчальною програмою дисципліни обсягу фактологічних знань, набуття необхідних умінь і навичок, продуктивної роботи під час семінарських занять та проходження здобувачами ступеня вищої освіти доктор філософії поточного тестового контролю здійснюється підсумковий контроль у формі екзамену.

Пререквізити (Prerequisite). Теоретичною базою вивчення дисципліни є попередні навчальні дисципліни: «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Теорія держави і права», «Історія політичних та правових учень», «Релігієзнавство».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен
--------------------------------------	--------------------------------------

	оволодіти здобувач
Для здобувачів ступеня вищої освіти доктор філософії за спеціальністю «081» «Право»	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; 2. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми; 3. Прищеплення навичок самостійного опрацювання навчальної та наукової літератури; 4. Вироблення навичок творчо мислити, самостійно формулювати, викладати та аргументувати думки; 5. Оволодіння умінням оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи історичну чи правову проблему або явище в ході українського право- та державотворення; 6. Прищеплення інтересу до роботи з історичними джерелами; 7. Вироблення активної позиції/діяльності по освоєнню методики викладання. 8. Формувати системні теоретичні та емпіричні знання у сфері розвитку державно-правових явищ і процесів, кваліфіковано проводити наукові дослідження в галузі теорії та історії держави і права, здійснювати історико-теоретичне тлумачення правових пам'яток і чинних правових актів, надавати рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства. 9. Виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій. 10. Аналізувати, зіставляти та узагальнювати інформацію з огляду на різні наукові погляди, 	<p>– <i>загальні компетентності:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; 3. Здатність бути критичним і самокритичним; 4. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові, культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; <p>– <i>спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність формувати системні теоретичні та емпіричні знання у сфері розвитку державно-правових явищ і процесів, кваліфіковано проводити наукові дослідження в галузі теорії та історії держави і права, здійснювати історико-теоретичне тлумачення правових пам'яток і чинних правових актів, надавати рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства. 6. Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і

<p>інтерпретувати отримані результати наукової діяльності правової та суміжних з нею галузей знань засобами державної мови, володіти культурою усного та писемного мовлення через розуміння природи наукової мови, а також застосування її у процесі наукової та фахової комунікації в аспекті різножанрової інтерпретації.</p> <p>11. Досліджувати проблеми у правовій сфері на основі наукової методології з дотриманням принципів академічної доброчесності, оцінювати та вирішувати питання педагогічної діяльності з урахуванням стандартів професійної етики та соціальної відповідальності.</p> <p>12. Готовність до аналізу освітньої політики, вирішення педагогічних проблем у професійній діяльності та підвищення рівня педагогічної культури.</p>	<p>процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій.</p> <p>7. Здатність аналізувати, зіставляти та узагальнювати інформацію з огляду на різні наукові погляди, інтерпретувати отримані результати наукової діяльності правової та суміжних з нею галузей знань засобами державної мови, володіти культурою усного та писемного мовлення через розуміння природи наукової мови, а також застосування її у процесі наукової та фахової комунікації в аспекті різножанрової інтерпретації.</p> <p>8. Здатність досліджувати проблеми у правовій сфері на основі наукової методології з дотриманням принципів академічної доброчесності, оцінювати та вирішувати питання педагогічної діяльності з урахуванням стандартів професійної етики та соціальної відповідальності.</p> <p>9. Здатність і готовність до аналізу освітньої політики, вирішення педагогічних проблем у професійній діяльності та підвищення рівня педагогічної культури.</p> <p>10. Знання і розуміння ретроспективи формування правових і державних інститутів;</p> <p>11. здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;</p> <p>12. здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;</p> <p>13. здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування правових знань у професійній діяльності;</p>
--	--

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі ступеня вищої

освіти доктор філософії повинні:

знати:

- особливості історичного розвитку державницьких і правових інститутів в Україні;
- цілісну картину державно-правового розвитку в українських землях у порівнянні з країнами Західної Європи та світу в цілому;
- джерела навчального курсу, насамперед законодавчі акти, які приймалися в українській державі різних періодів, історичні джерела в яких міститься інформація про державно-правовий розвиток України різних періодів, вітчизняна та зарубіжна наукова література по історії держави та права України.

вміти:

- розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань;
- самостійно пояснювати найважливіші державно-правові процеси в Україні, аналізувати, критично оцінювати та постійно вдосконалювати своє розуміння цих процесів, відстоювати свою позицію публічно;
- формулювати наукову проблему, робочі гіпотези, мету та завдання досліджуваної проблеми;
- розробляти та управляти науковими проектами;
- здійснювати наукове дослідження історико-правової проблеми, вміти працювати над науковими статтями до фахових видань;
- використовувати наукову та науково-популярну літературу, документальні джерела для пізнання українського право- та державотворення на всіх етапах історичного розвитку України;
- опрацьовувати та критично оцінювати правові джерела;
- обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, проводити самостійні дослідження на сучасному рівні, працювати в міжнародному науковому просторі.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Предмет, методи вивчення, завдання, періодизація та історіографія курсу «Актуальні питання українського права та державотворення». Джерела права	<i>лекційне заняття – 2 години</i> 1. Вступ. Предмет, методи та завдання курсу «Актуальні питання українського права та державотворення». Місце навчального курсу в системі юридичних дисциплін. 2. Періодизація та	<i>Підготувати реферати:</i> 1. Значення курсу у формуванні історико-правового і державницького світогляду фахівців-юристів. 2. Джерела права у вітчизняній науці.

	<p>джерела історії вітчизняної державності та права. <i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <p>1. Предмет, методи вивчення, завдання та історіографія курсу «Актуальні питання українського права та державотворення».</p> <p>2. Етапи розвитку українського права та держави, їх характерні риси.</p> <p>3. Джерела права, їх характеристика. <i>практичне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Визначте періодизацію українського державотворення.</p> <p>2. Висвітліть протодержавні утворення на теренах сучасної України.</p> <p>3. Як розвивалось право в українських землях в окремі періоди розвитку української держави. Чи мав місце розвиток права в короткий період української бездержавності з кінця XVIII ст. до 1917 року? Відповідь обґрунтуйте.</p> <p>4. Розкрийте вплив звичаєвого права на розвиток українського загального та національного права.</p>	
<p>Тема 2. Перші державні утворення на теренах України та їхнє право</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Родоплемінна консолідація в українських землях</p>	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <p>1. Види злочинів та система покарання у містах-державах Північного Причорномор'я.</p>

	<p>як вагомий чинник формування протодержавних об'єднань.</p> <p>2. Стародавні держави і право на теренах сучасної України.</p> <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <p>1. Державний лад та суспільний устрій Скіфської держави.</p> <p>2. Політична система античних міст-держав Північного Причорномор'я.</p> <p>3. Державний і суспільний розвиток Боспорського царства.</p> <p>4. Зародження протодержавних і державних об'єднань на теренах сучасної України у місцевих автохтонних етносів.</p> <p>5. Право стародавніх держав на теренах сучасної України.</p> <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Висвітліть взаємовплив кочових народів та їх державних утворень на місцеве автохтонне населення на теренах сучасної України.</p> <p>2. Назвіть міста-держави Північного Причорномор'я та їх політико-економічні і культурні взаємостосунки з місцевими племенами.</p> <p>3. Поясніть значення</p>	<p>2. Право власності у Боспорському царстві.</p>
--	--	---

	терміну «Руська земля» в контексті українського державотворення.	
<p>Тема 3. Становлення державності та права у східних слов'ян. Державність і право княжої доби, особливості їх розвитку в Русі та Галицько-Волинській державі</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дискусійні питання виникнення державності у східних слов'ян. Формування Руської держави. 2. Суспільний та державний лад Руської держави: загальна характеристика. 3. Джерела права та характерні риси права Русі: загальна характеристика. Руська правда <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Родоплемінна консолідація в українських землях як вагомий чинник формування протодержавних об'єднань. 2. Формування інститутів влади та становлення права у східних слов'ян. 3. Наукові концепції утворення Руської держави. 4. Держава та право Русі, особливості їх розвитку в Галицько-Волинській державі. <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть перші державні утворення у східних слов'ян 	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антський союз. 2. Структура, зміст та історичне значення Руської Правди. 3. Джерела руського права. 4. Роль боярства у політичному житті Галицько-Волинської держави. 5. Участь жіноцтва в міжнародно-правовій діяльності України-Руси: княгиня Ольга, Рогнеда, Інгігерда (Ірина), Анна Ярославна та ін.

	<p>2. Підготувати таблицю порівняльного аналізу основних концепцій у вітчизняній та закордонній історіографії, дотичної до проблематики утворення Руської держави.</p> <p>3. Назвіть причини об'єднання Русі з центром у Києві та Новгороді.</p> <p>4. Розробити схему державного ладу Київської Русі одного періодів її розвитку.</p> <p>5. Вкажіть на роль звичаєвого і рецептованого права у становленні правової системи Русі.</p>	
<p>Тема 4. Українська державність і право за доби Великого князівства Литовського, Польського королівства і Речі Посполитої</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Формування Великого князівства Литовського, етапи його проникнення в українські землі.</p> <p>2. Суспільний та державний лад, судова система і судочинство Великого князівства Литовського. Джерела та основні риси права.</p> <p>3. Утворення Речі Посполитої та правовий статус українських земель у складі новоствореної держави. Суспільний і державний лад в українських землях у складі Польщі та Речі</p>	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <p>1. Політика Золотої Орди в українських землях.</p> <p>2. Литовський статут як один з основних збірників права в Україні з XVI ст. до 40-х років XIX ст.</p> <p>3. Впровадження Магдебурського права в Україні.</p>

	<p>Посполитої.</p> <p>4. Джерела права та основні риси права в українських землях у складі Польщі та Речі Посполитої. <i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <p>1. Суспільно-політичний лад та право в українських землях у складі Великого Князівства Литовського.</p> <p>2. Політично-правове становище українських земель у складі Речі Посполитої.</p> <p>3. Розвиток права в українських землях. <i>практичне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Розкрийте особливості утворення Великого князівства Литовського.</p> <p>2. Розробити схему періодизації процесу еволюції державних утворень на території сучасної України в XIV – XVII ст.</p> <p>3. Розробити схему державного ладу в українських землях у складі Великого Князівства Литовського.</p> <p>4. Дайте характеристику редакцій Литовських статутів.</p> <p>5. Назвіть причини утворення Речі Посполитої та як ця подія вплинула політичне становище</p>	
--	---	--

	населення в українських землях.	
<p>Тема 5. Устрій та право Запорозької Січі</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення козацтва та створення Запорозької Січі. 2. Структура і функції органів влади, судоустрій та судочинство. 3. Право Запорозької Січі. <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорії походження козацтва, його легалізація як суспільного прошарку. 2. Запорозька Січ: утворення, політико-соціальний і військовий устрій, міждержавні взаємини та правова система. 3. Організація судової влади і судочинство у Запорозькій Січі. <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть відомі вам джерела формування козацтва 2. Розробіть схему державного ладу Запорозької Січі як протодержавного утворення. 3. Охарактеризуйте основні риси козацького звичаєвого права 4. Розробити таблицю для загальної характеристики кримінального права 	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення українського козацтва та козацького права. 2. Перші міждержавні взаємини козацтва. 3. Українське козацтво на службі іноземних держав. <p>Правовий статус Запорозької Січі.</p>

<p>Тема 6. Державно-правова система Української гетьманської держави (Війська Запорозького) (середина XVII – кінець XVIII ст.)</p>	<p>Запорозької Січі. <i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Утворення української гетьманської держави. Держава і право періоду Визвольної війни середини XVII ст. 2. Суспільно-політичний лад і право козацько-гетьманської держави другої половини XVII – кінця XVIII ст. 3. Поступове обмеження та ліквідація російським царизмом автономних прав України. Гетьмансько-царські угоди XVII – XVIII ст. <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити схему державного ладу Української Гетьманської держави. 2. Розробити таблицю для загальної характеристики кримінального права Української Гетьманської держави. 3. Перелічіть основні джерела права Гетьманщини. 	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Джерела та характерні риси права Гетьманської держави. 2. Курс Івана Мазепи на відновлення козацької держави Війська Запорозького. 3. «Пакти і Конституція прав і вольностей війська Запорозького» 1710 р. (Конституція П. Орлика). 4. Юридичне оформлення входження Гетьманської України до складу Московського царства.
<p>Тема 7. Суспільно-політичний лад і право України в умовах перебування у складі Австрійської, Австро-Угорської та Російської імперій кінця XVIII – початку XX століть</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суспільно-політичний лад в українських землях у складі Російської імперії. 2. Органи управління Україною в системі 	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизація українського права в першій половині XIX ст. 2. Вплив буржуазних реформи 1860 – 1870-х років в Росії на суспільний і державний лад України. 3. Система самодержавних органів управління

	<p>самодержавства Російської імперії (друга пол. XIX – початок XX ст.).</p> <p>3. Джерела та основні риси права в українських землях у складі Російської імперії (кінець XVIII – початок XX ст.).</p> <p>4. Суспільно-політичний лад у західноукраїнських землях під Австрійською та Австро-Угорською імперіями. Право та особливості його застосування</p> <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <p>1. Суспільно-політичний розвиток і право в українських землях у складі Російської імперії (кінець XVIII ст. – 1917 р.).</p> <p>2. Основні риси права та суспільно-політичний розвиток в західноукраїнських землях у складі Австрійської та Австро-Угорської імперій (1804 – 1918 рр.).</p> <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Підготувати таблицю порівняльного аналізу основних концепцій у вітчизняній та закордонній історіографії, дотичної до проблематики державно-правового</p>	<p>Україною.</p> <p>4. Політика Габсбургів в західноукраїнських землях.</p>
--	--	---

	<p>становища українських земель у складі Австро-Угорської та Російської імперій.</p> <p>2. Розробити схему періодизації розвитку національної державно-правової думки у період перебування українських земель у складі Австро-Угорської та Російської імперій.</p> <p>3. Назвіть антиукраїнські заборонні акти російського уряду та проаналізуйте їх наслідки.</p> <p>4. Проаналізуйте наслідки реформ Марії Терезії і Йосифа II для українського населення імперії.</p>	
<p>Тема 8. Державність і національне право доби Української революції 1917 – 1921 рр.</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Формування української національної держави і права за УЦР, Гетьманату та Директорії УНР.</p> <p>2. Державний лад УСРР/УРСР і оформлення соціалістичного права. Судова система та формування правоохоронних і репресивних органів.</p> <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <p>1. Державотворча діяльність Української</p>	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <p>1. Конституція УНР від 29 квітня 1918 р.: структура, зміст та історичне значення.</p> <p>2. Падіння Гетьманської держави.</p> <p>3. Трудовий конгрес України як вищий тимчасовий законодавчий орган УНР у період Директорії.</p>

	<p>Центральної Ради.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Політичний устрій і право Української Держави. 3. Директорія УНР в державно-правовому поступі України. 4. Розвиток державності і права в ЗУНР. <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробити схему державного ладу Української Народної республіки доби Центральної Ради. 2. Назвіть селянські республіки як явище «множинної суверенності» Української революції 1917–1921 рр. 3. Дати характеристику реформам П. Скоропадського. 4. Розробити таблицю порівняльного аналізу державного ладу Української Народної республіки доби Директорії та Західноукраїнської Народної республіки. 5. Вказати на особливості державно-правового розвитку ЗУНР. 	
<p>Тема № 9. Радянська державність і право України (1917 – 1991 рр.)</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення Української СРР та її Конституція 1919 р. 2. Правові засади входження України до складу Союзу РСР. Конституція 	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Утворення СРСР та зміни у суспільно-політичному житті України. 2. Конституція УРСР 1937 р.: історичні передумови, розробка і прийняття. 3. Проголошення Карпатської України. Боротьба за

	<p>УРСР 1929 р.</p> <p>3. Ухвалення Конституції УРСР 1937 р. і розширення території УРСР у 30 – 50-х роках ХХ ст.</p> <p>4. Кодифікація і розвиток права радянської України.</p> <p>5. Спроби відновлення української державності напередодні та під час Другої світової війни.</p> <p>6. Конституція УРСР 1978 р.: характеристика основних положень.</p> <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <p>1. Зародження радянської державності та права. Утворення Союзу РСР і зміни в суспільно-політичному житті України.</p> <p>2. Держава та право Української РСР кінця 1920-х–1930-х років.</p> <p>3. Держава і право України в роки Другої світової війни.</p> <p>4. Особливості розвитку держави і права УРСР у повоєнні роки та в період десталінізації.</p> <p>5. Шістдесятництво. Правозахисний рух в Україні другої половини ХХ ст. І. Дзюба, А. Горська, Л. Костенко,</p>	<p>існування.</p> <p>4. Спроби відновлення української державності в 1941 р.</p> <p>5. Україна і перебудовчі процеси в СРСР (квітень 1985 – серпень 1991 р.).</p>
--	--	---

	<p>Л. Лук'яненко, Є. Сверстюк, Н. Світлична, В. Стус та ін.</p> <p>6. Державно-правовий розвиток України в роки «застою», неототалітарного режиму та перебудови (середина 1960-х рр. – 1991 р.). <i>практичне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити правові засади входження України до складу СРСР. 2. Розробити схему періодизації державного розвитку УСРР (УРСР). 3. Розробити таблицю порівняльного аналізу державного ладу УРСР за Конституціями 1929, 1937 та 1978 років. 4. Дайте аналіз правовим засадам передачі Кримської області Російською Федерацією УРСР. 	
<p>Тема 10. Відродження і розбудова державності та національного права</p>	<p><i>лекційне заняття – 2 години</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політико-правові передумови проголошення незалежності України в 1991 р. та юридичне оформлення державного статусу. 2. Конституційний процес та Основний Закон України 1996 р. Конституційні зміни 2004 – 2016 рр. 3. Формування органів 	<p><i>Підготувати реферати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біловезька угода 8 грудня 1991 р.: передумови та значення. 2. Конституційний процес незалежної України. 3. Шлях до Євроінтеграційного вибору українського суспільства. 4. Політична система незалежної України та її вплив на розвиток національного права. 5. Міжнародний політикум ХХІ ст. і Україна.

	<p>публічної влади і національної правової системи.</p> <p>4. Зовнішня політика України: принципи, зміст, геополітичні виклики.</p> <p><i>семінарське заняття – 2 години</i></p> <p>1. Процес відродження української незалежної держави (1990 – 1991 рр.).</p> <p>2. Основні етапи і напрями розбудови державності в період незалежності України.</p> <p>3. Творення українського національного права.</p> <p><i>практичне заняття – 2 години</i></p> <p>1. Розкрийте роль Всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р. у правовому оформленні суверенної держави України.</p> <p>2. Підготувати таблицю порівняльного аналізу основних концепцій у вітчизняній та закордонній історіографії, дотичної до проблеми становлення незалежної української держави.</p> <p>3. Розробити схему періодизації процесу становлення незалежної української держави.</p> <p>4. Які основні проблеми проведення судової реформи в Україні на сучасному</p>	<p>6. Українське суспільство в сучасних умовах утвердження держави та захисту демократії й верховенства права. Роль жіноцтва.</p> <p>7. Україна в системі сучасного міжнародного права.</p>
--	---	---

	етапі?	
--	--------	--

Основні інформаційні джерела

1. Борисова О.В., Климов А.О. Історія української державності. У 2-х т. / О.В. Борисова, А.О. Климов. Т. 1. – К.: Кондор, 2018. – 344 с., Т. 2. – К.: Кондор, 2018. – 464 с.
2. Буднік С.І., Прус В.З., Шкуратенко О.В. Правові джерела Української гетьманської держави (Війська Запорозького). – К., 2017. – 244 с.
3. Захарченко П.П. Історія держави та права України : підруч. / П.П. Захарченко. – К. : Атіка, 2005. – 368 с.
4. Гончаренко В.Д. Історія держави і права України. Підручник. – К.: Право, 2019. – 552 с.
5. Дурнов Є.С. Історія держави та права: термінологічний словник / Є.С. Дурнов, Ю.В. Кривицький, Ю.В. Сокур. – Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 192 с.
6. Івановська О.П. Звичаєве право в Україні: Навч. посібник / О.П. Івановська. – К., 2002. – 263 с.
7. Історія держави і права України. Курс лекцій. / В.М. Щербатюк (кер. авт. кол.), П.П. Захарченко, О.В. Кузьминець та ін.; за ред. В.М. Щербатюка. – Київ: Видавництво «Фенікс», 2018. – 496 с.
8. Історія українського права : навч. посіб. / [І.А. Безклубий, І.С. Гриценко, О.О. Шевченко та ін.]; за ред. І.А. Безклубого. – К.: Грамота, 2010. – 334 с.
9. Кузьминець О. Історія держави і права України : навч. посіб. / О. Кузьминець, В. Калиновський. – 2-е вид. допов. – К. : Україна, 2002. – 448 с.
10. Терлюк І.Я. Історія держави і права України : навч. посіб. / І.Я. Терлюк. – К.: Кондор, 2018. – 772 с.
11. Трофанчук Г.І. Історія держави та права України : навч. посіб / Г.І. Трофанчук. – К. : Юрінком Інтер, 2019. – 568 с.
12. Шигаль Д.А. Історія держави і права України. Посібник для підготовки до іспиту / Д.А. Шигаль – К.: Право, 2018. – 252 с.
13. Щербатюк В. Козацьке право Запорозької Січі в контексті українського правотворення / Щербатюк В., Сокур Ю., Орищенко Ю. // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2020. – № 1 (114). – С. 53–61. DOI:<https://doi.org/10.33270/01201141.53>.
14. Щербатюк В.М. Зародження протодержавних і державних об'єднань на теренах України / В.М. Щербатюк, Ю.В. Сокур // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2017. – № 1 (13). – С. 138–151.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійний проєктор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Зокрема, з програмних продуктів Microsoft Office використовується програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо.

Обладнання. У дистанційному режимі застосовується комп'ютерна техніка та програмне забезпечення Zoom або Google Meeting, електронна пошта. Також для організації роботи в дистанційному режимі використовуються месенджери Viber і Telegram. Разом з цим застосовується платформа Moodle.

Мультимедійний проектор та комп'ютер використовуються при проведенні лекційних та семінарських занять в аудиторному режимі для роботи в інтерактивній формі з презентаціями PowerPoint а також для демонстрації навчальних відеороликів.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ.
- Політика щодо академічної доброчесності: <https://www.naiu.kiev.ua/dobrochesnist/> Списування під час виконання завдань з тем дисципліни, поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.
- Політика щодо відвідування: з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ. Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і семінарські заняття курсу. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.
- Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ і ґрунтується на засадах академічної доброчесності, принципах взаємоповаги, доброзичливості, відповідальності задля освоєння навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)											Підсумкови й контроль	Підсумкова кількість балів
											екзамен	
Мах 60%											Мах 40%	Мах 100%
T.1 5	T.2 5	T. 3 5	T.4 5	T.5 5	T.6 5	T.7 5	T.8 56	T.9 5	T.10 5	С.р 10	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Оцінка за шкалою ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>
Студент виявляє особисті творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили.	«A» (90–100)	Відмінно
Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, вміє його застосовувати, вільно розв'язує ситуативні завдання і вправи, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	«B» (85–89)	Добре
Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.	«C» (75–84)	
Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	«D» (66–74)	Задовільно

Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	«Е» (60–65)	
Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	«FX» (35–59)	Незадовільно
Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.	«F» (1–34)	